

Sammanfattning Klimatrådets samverkansarena

Datum: 20 februari 2025

Tid: 09.00 – 12.00

Plats: Länsstyrelsen, Hamngatan 4, Jönköping.

Sekreterare: Helena Liljergren

Inledning

Ordförande för mötet är Catarina Kristensson, Länsstyrelsen och dagens moderator är Helena Liljergren, Länsstyrelsen.

Dagens möte är 2025 års första sammankomst för samverkansarenan. Tema för mötet är biologisk mångfald.

1. Mötet öppnas och inledning

Catarina Kristensson, Länsstyrelsen, öppnar och inleder mötet. Att fylla på med ny kunskap och samtidigt hålla i pågående arbete samt ”gamla” samarbetspartners/kontakter var några nyckelord.

Alla hälsas välkomna och presentationsrunda genomförs.

2. Pågående initiativ och uppdrag inom Klimatrådsstrukturen

- **Cykelkampanj Climate cruiser challenge – Mattias Bodin, Energikontor Norra Småland**

Mattias ger en uppdatering från initiativet Climate cruiser challenge. Initiativet är ett koncept som alla arbetsgivare ska kunna använda, oavsett sektor eller organisering.

Energikontoret tillhandahåller material som behövs och en ”landningssida” presenteras i början av mars. Kampanjen kan genomföras när som under året, men det kommer att ske två gemensamma veckor 2025, i juni vecka 23 och under Klimatveckan. Deltagare i samverkansarenan är välkomna att kontakta Mattias vid önskemål om mer information.

2025-02-20

- **Hållbarhetsdagarna 2025 i Jönköpings kommun – Simon Klintefors, Jönköpings kommun**

Hållbarhetsdagarna 2025 i Jönköpings kommun genomförs tisdag 22 april – fredag 25 april. Syftet med dagarna är att sprida kunskap och engagemang inom Agenda 2030.

Målgrupper finns både internt och externt. Fokus kommer bland annat att vara på nyttjande av naturresurser, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt på hållbara städer och samhällen. Kommer finnas externa event, håll utkik i evenamangskalendern.

Andra initiativ som pågår är *Ekonomiska och hälsomässiga konsekvenser av klimatförändringar, Cirkulering av använda förkläden och återanvändning av aluminiumhydroxidslam*. De två sistnämnda tillkom under föregående möte då fokus var cirkulär ekonomi. Uppföljning av dessa sker under kommande möte.

Uppdrag inom Klimatrådsstrukturen

- **Koldioxidbudget - Ann-Christine Bärback, Region Jönköpings län**

Koldioxidbudgeten ger en nulägesbild att samlas kring och insikter om vad som behöver göras. Den kan hjälpa till att sätta gemensamma mål och kan fungera som kommunikations- och utbildningsmaterial. Under 2025 finns det möjlighet att vara piloter i ett samarbete om en nationell kommunikationsinsats/kampanj. Arbete pågår med detta och en arbetsgrupp håller på att formas. Eventuellt kan en styrgrupp bestå av beredningsgruppen inom Klimatrådet och kampanjen kan förslagsvis lanseras under klimatveckan.

- **Konsumtionskampanj**

En arbetsgrupp bestående av Marianne Badman, Lina Larsson och Helena Liljergren arbetar med att forma upplägget för konsumtionskampanjen. I detta nu ses kampanjens kopplingar över mellan Klimat- och sårbarhetsanalysen (KSA), Klimat- och energistrategin och koldioxidbudgeten. Koldioxidbudgeten tillsammans med dessa dokument kan fungera som faktaunderlag till kampanjen. Utifrån faktaunderlaget tas sedan råd/tips fram för olika kategorier, bland annat textil, vilket kan spridas till berörda aktörer i länet. Är någon mer intresserad av att ingå går det bra att höra av sig till klimatrådssamordningen.

2025-02-20

3. Tema: Biologisk mångfald

Temat biologisk mångfald fick stort antal röster under föregående omröstning av framtida teman. Caroline Jarlback på Länsstyrelsen ger en presentation om vad biologisk mångfald är och varför det är viktigt. Se presentation som bifogas med anteckningarna.

Kort sammanfattat är biologisk mångfald olika arter som samlever. Tack vare den biologiska mångfalden skapas ekosystem. Biologisk mångfald är därför även grunden för liv. Över hälften av världens BNP är beroende av biologisk mångfald. Förlusten av biologisk mångfald och klimatkrisen är tätt sammanlänkade och förstärker varandra. Globalt sett har ryggradsdjuret minskat med 73 procent sedan 70-talet. Näringsliv, offentlig sektor, idéburen sektor är viktiga aktörer i bevarandet av biologisk mångfald.

Hållbarhetslöftet för företag är en aktuell satsning för att nå Sveriges miljömål och de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030, där biologisk mångfald ingår. Satsningen är ett samarbete mellan Länsstyrelsen Jönköpings län, Almi Företagspartner Jönköping och Hållbarhetsteamet som driver nätverket CSR Småland. Satsningen innebär att ge stöd i företagets omställning.

Gruppdiskussioner

Efterföljande diskussion inom samverkansarenan med frågeställningarna:

- Hur kan vi integrera biologisk mångfald i våra organisationers hållbarhetsarbete?
- Vad behöver vi för att komma i gång/vidare med detta? Vilka initiativ behövs?
- Vem kan du kroka arm med för att komma längre? Övriga funderingar?

Från diskussionen:

Samverkansarenan diskuterade ovan stående frågor vilket mynnade ut i flera initiativ som presenteras nedan i punktform.

2025-02-20

Nya initiativ som föreslogs under dagens samverkansarena:

- **Hitta ett verktyg eller metod för att mäta biologisk mångfald på en plats – Martina Palm, Värnamo kommun**
Det behövs ökad kunskap om verktyg och metoder för att mäta och bedöma biologisk mångfald vid en plats, ett kvarter eller område. Vilka exempel finns? Vilka är rätt åtgärder? Prissättning av biologisk mångfald är viktigt när intressen krockar. Kontaktperson Martina Palm, Värnamo kommun, martina.palm@varnamo.se. Meddelat intresse att följa idén har Lina Larsson, Vaggeryds kommun gjort.
Ett exempel från samverkansarenan:
<https://climb.ecogain.se/>
- **Kunskapshöjande aktivitet kring avskogningsförordningen – Maria Thorén, Almi**
Bjuda in företag till hösten och erbjuda kunskap om avskogningen, samt att ta reda på vad CSRD kräver inom biologisk mångfald. Möjligen något till Klimatveckan?
Kontaktperson Maria Thorén, Almi, maria.thoren@almi.se.
- **Plastkampanj – Simon Klintefors, Jönköpings kommun**
Minska plastavfallet i brännbart. Önskemålet är en informationskampanj i Jönköpings kommun. Seminarier, studiebesök, utskick till hushåll med mera. Är i ett tidigt idéstadie. Kontaktperson Simon Klintefors, Jönköpings kommun, simon.klintefors@jonkoping.se. Meddelat intresse att följa idén har Jesper Agrelius, Länsstyrelsen och Anna Rosendahl, Sweco gjort.
- **Biparadis – Simon Klintefors, Jönköpings kommun**
Jönköpings kommun har skapat ett biparadis och kommer att inviga detta våren 2025. Vill du komma på invigningen eller besöka? Kontaktperson Simon Klintefors, Jönköpings kommun, simon.klintefors@jonkoping.se. Meddelat intresse att följa idén har Helena Liljergren, Länsstyrelsen och Lina Larsson, Vaggeryds kommun gjort.
- **Konferens klimatanpassning – Linda Gladh, Energikontor Norra Småland**
Att ha fokus på biologisk mångfald som ett fokusområde på en av våra halvdagskonferenser som handlar om klimatomställning för bygg- och fastighetssektorn.

2025-02-20

Kontaktperson *Linda Gladh, Energikontor Norra Småland, linda.gladh@rjl.se.*

- **Arbete för att stoppa invasiva arter – Anna-Karin Holmér, Naturskyddsföreningen**
Genom exempelvis informationskampanj om vad man kan göra själv. Rapportera, ta bort med mera. Även ”adoption” av område som man i grupp arbetar för att hålla fritt från invasiva växter. I samarbete med berörd person på kommunen. Kontaktperson *Anna-Karin Holmér, Naturskyddsföreningen, annakarin.holmer64@gmail.com.* Meddelat intresse att följa idén har *Helena Elmquist, LRF* gjort.
- **Kampanj mot torv i odlingsjord (hushållskonsumtion)**
Torv är en fossil råvara som marknadsförs för användning i odlingsjord. Torvbrytning ger stora utsläpp och förstör kolsänkor och biotoper. Kontaktperson *Anna-Karin Holmér, Naturskyddsföreningen, annakarin.holmer64@gmail.com.* Meddelat intresse att följa idén har *Anna Rosendahl, Sweco* gjort.
- **Klimat- och sårbarhetsanalys och biologisk mångfald – Charlotte Andersson, Länsstyrelsen**
Under våren 2025 kommer klimat- och sårbarhetsanalysen publiceras. Det vore bra med träff/tillfälle för att djupdyka ner i samband och nyttor mellan bland annat biologisk mångfald och klimatanpassning. Detaljer och konkreta exempel!
Kontaktperson *Charlotte Andersson, Länsstyrelsen, charlotte.andersson@lansstyrelsen.se.* Meddelat intresse att följa idén har *Lina Larsson, Vaggeryds kommun, Linda Gladh, Energikontoret och Anna Rosendahl, Sweco* gjort.
- **Målgruppsanpassning och lansering av Klimat- och sårbarhetsanalys – Charlotte Andersson, Länsstyrelsen**
Klimat- och sårbarhetsanalysen publiceras under våren. Vill någon kroka arm med Länsstyrelsen för att sprida kunskap om klimatförändringarnas effekter till så många som möjligt i länet? Kontaktperson *Charlotte Andersson, Länsstyrelsen, charlotte.andersson@lansstyrelsen.se.*

Förslag som saknar kontaktperson:

- **Stadsvandring om biologisk mångfald i stadsmiljö**
Ökad kunskap genom stadsvandringar om biologisk mångfald i tätort/stadsmiljö, ”det man känner till vill man värna”.

2025-02-20

Potentiella partners enligt förslaget är: Kommun, Länsstyrelse, LRF och Naturskyddsföreningen.

- **Färdiga recept för biologisk mångfald**
Fastighetsbolag skulle kunna uppskatta färdiga recept för ökad biologisk mångfald.
- **Inventering av träd**
Det vore bra att genomföra miljö- och trädinventering kopplat till kostnad vid om- och nybyggnation.

4. Våra övergripande strategiska dokument

Regional utvecklingsstrategi

Kristina Nordh från Region Jönköpings län presenterar arbetet med revidering av den Regionala utvecklingsstrategin. Regionstyrelsen har beslutat att den Regionala utvecklingsstrategin ska revideras. Det görs samtidigt en översyn av flera strategiska dokument.

Några av länets utmaningar är demografiutvecklingen, en ojämsställd arbetsmarknad och en låg takt i klimatomställning och utveckling för en bättre miljö. Uppdraget är nu bland annat att arbeta fram och fastställa en strategi för utvecklingen i länet, vilken ska hålla över tid, samordna insatser för att genomföra strategin och att besluta om hur medel för regionalt tillväxtarbete ska användas.

En synkning och koppling mellan den regionala utvecklingsstrategin och klimat- och energistrategin är viktig, dokumenten kan och bör styrka varandra.

Samverkansarenan diskuterade efter presentationen följande frågor:

- Vad behöver stå i den regionala utvecklingsstrategin för att ni i ert uppdrag ska kunna hämta kraft i den och bidra i det regionala utvecklingsarbetet?
- Vilket är vårt önskade läge för länet 2035?

Från diskussionen:

- Områdena som nämns är allmänt hållna. Det vore bra med mer långt gående tankar om vad som behöver bli nästa steg för att ni dit man vill i strategin.

2025-02-20

- Regionala utvecklingsstrategin kan gärna ta en fysisk form, en regional planering. Om hela länet ska leva, så behöver det finnas en regional samhällsplanering.
- Det vore önskvärt med en mer specificerad strategi. Hur kommer vi dit vi vill, exempelvis kring biologisk mångfald?
- Trafikverket har en tät dialog med Regionen. Det vore bra att få med översiktligt kring transportplaner och titta på funktionella samband.
- Tillgängligheten är viktig för studenter på Jönköping University. Studenter behöver kunna komma till företag som ligger utanför Jönköping med buss. Vi behöver få ut kunskap till hela länet.
- Vi behöver kunna balansera olika värden och det är viktigt med resiliens i en turbulent omvärld. Viktigt att inte separera stad och land. De är helt och håller beroende av varandra.
- Det vore önskvärt att få med möjlighet till cykling regionalt, att se en regional planering för detta. Även att det ska finnas kollektivtrafik i hela länet.
- Livsmedelsförsörjningsperspektivet är viktigt.
- Önskvärt med synkning mellan Regional utvecklingsstrategi och Klimat- och energistrategi.

Remiss på strategin kommer i maj, och ytterligare kommentarer kan lämnas till: regional.utveckling@rjl.se.

Klimat- och energistrategi

Annika Pers Gustafsson och Emil Levin från Länsstyrelsen ger en lägesrapportering om arbetet med revidering av länets Klimat- och energistrategi. I den reviderade versionen har visionsformuleringen justerat till att Jönköpings län är ett robust och fossilfritt plusenergilän. Det finns i strategin sju målsättningar inom områdena utsläpp, energi och klimatanpassning. Tidigare mål för fokusområdena är ersatta med målbilder. Klimat- och energistrategin är ute på remiss och svar önskas senast den 22 april.

Det finns två inplanerade dialogtillfällen, den 7 mars klockan 8.30-10.00 och den 19 mars klockan 13.00-14.30. Välkomna att höra av er till Annika och Emil på annika.pers.gustafsson@lansstyrelsen.se och emil.levin@lansstyrelsen.se om ni vill delta.

2025-02-20

5. Lägesrapporter från Länsstyrelsen

Klimat- och sårbarhetsanalysen

Charlotte Andersson ger en lägesbeskrivning om arbetet med länets Klimat- och sårbarhetsanalys. Under 2024 har arbete pågått med att ta fram en ny analys för Jönköpings län. Analysen är nu ute för avstämning. Synpunkter på analysen önskas senast den 6 mars 2025, och skickas till jonkoping@lansstyrelsen.se. Ange diarienummer 2720-2024 i mejlets ämnesrad. Fundera gärna över om rätt risker, sårbarheter och möjligheter lyfts fram i analysen. Behöver något justeras eller förtydligas, läggas till eller tas bort? Informationstillfälle ges den 28 februari kl. 10:00 – 11:00.

Klimatveckan 2025

Jesper Agrelius presenterar arbetet med Klimatveckan 2025. Klimatveckan kommer att äga rum v. 42 i hela Jönköpings län. I år blir det inget tema, då detta kan ha upplevts som exkluderande av vissa arrangörer tidigare. I år blir det enbart en slogan. Klimatkonferensen kommer att äga rum förmiddag på onsdagen den 15 oktober. Boka tiden!

6. Kommande möten

- 14 maj, tema elektrifiering och energi, kl. 13:00 – 16:00
- 16 september, kl. 9:00 – 15:00
- 2 december, kl. 9:00 – 12:00

7. Avslutning

Catarina summerade och tackade för ett bra möte med både bredd och djup samt stort engagemang. En utvärdering genomfördes.

2025-02-20

Deltagare på samverkansarenan den 20 februari.

Namn	Organisation
Angelic Hill	Länsstyrelsen
Anna Rosendahl	Sweco
Anna-Karin Holmér	Naturskyddsföreningen
Ann-Christine Bärback	Region Jönköpings län
Annika Pers Gustafsson	Länsstyrelsen
Ann-Marie Dahl	Jönköping University
Anton Lindberg	Hållbarhetsteamet
Caroline Jarlback	Länsstyrelsen
Catarina Kristensson	Länsstyrelsen
Charlotte Andersson	Länsstyrelsen
Dennis Lundquist	Nässjö kommun
Elisabeth Johansson	Länsstyrelsen
Emil Levin	Länsstyrelsen
Frauke Fedderwitz	Skogsstyrelsen
Helena Elmquist	LRF
Helena Liljergren	Länsstyrelsen
Jeanette Svensson	Trafikverket
Jesper Agrelius	Länsstyrelsen
Jessica Stridh	Energicentrum
Josefin Gunnarsson	RJL
Karolina Haag Sjöberg	Nässjö kommun
Krister Wall	Trafikverket
Kristina Nordh	RJL
Lina Larsson	Vaggeryds kommun
Linda Bergqvist	Jönköping University
Linda Gladh	Energikontor Norra Småland
Lisa Karlsson	Länsstyrelsen
Maria Thorén	Almi
Martina Palm	Värnamo kommun
Mattias Bodin	Energikontor Norra Småland
Simon Klintefors	Jönköpings kommun
Stefan Frylebäck	Almi
Torbjörn Adolfsson	Försvarsmakten